

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

**privind finanțarea activității partidelor politice și a
campaniilor electorale**

Camera Deputaților adoptă prezentul proiect de lege.

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1. – (1) Finanțarea partidelor politice se realizează numai în condițiile prezentei legi.

(2) Asigurarea mijloacelor de finanțare a partidelor politice trebuie să fie expresia caracterului liber, egal și sincer al competiției politice.

Art. 2. – Partidele politice pot deține bunuri mobile și imobile care sunt necesare realizării activității specifice.

Art. 3. – (1) Sursele de finanțare a unui partid politic pot fi:

- a) cotizații ale membrilor de partid;
- b) donații și legate;
- c) venituri provenite din activități proprii;
- d) subvenții de la bugetul de stat.

(2) Operațiunile de încasări și plăți ale partidelor politice se pot efectua prin conturi bancare, în lei și în valută, deschise la bănci cu sediul în România, potrivit legii.

(3) Veniturile realizate din activitățile prevăzute la alin. (1) sunt scutite de impozite și taxe.

Capitolul II **Finanțarea privată**

Secțiunea 1 **Cotizații**

Art. 4. – (1) Cuantumul cotizațiilor, repartizarea și utilizarea acestora se stabilesc prin hotărâri ale partidului politic, potrivit statutului.

(2) Veniturile totale provenite din cotizații sunt neplafonate.

(3) Suma cotizațiilor plătite într-un an de o persoană poate fi de până la 100 de salarii de bază minime brute pe țară. Salariul de bază minim brut pe țară luat ca referință este cel existent la data de 1 ianuarie a anului respectiv.

Secțiunea a 2-a **Donatii**

Art. 5. – (1) Donațiile primite de un partid politic într-un an nu pot depăși 0,025% din veniturile bugetului de stat pe anul respectiv.

(2) În anul fiscal în care au loc alegeri, plafonul va fi de 0,050% din veniturile bugetului de stat pe anul respectiv.

(3) Donațiile primite de la o persoană fizică într-un an pot fi de până la 200 de salarii de bază minime brute pe țară.

(4) Donațiile primite de la o persoană juridică într-un an pot fi de până la 500 de salarii de bază minime brute pe țară. Persoanele juridice sunt obligate ca la data efectuării donației să aibă achitate integral toate datoriile față de bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat.

(5) Valoarea bunurilor mobile și imobile donate partidului, precum și a serviciilor prestate acestuia, se include în valoarea donațiilor plafonată conform alin. (1) – (4).

(6) La primirea donației sunt obligatorii verificarea și înregistrarea identității donatorului. La solicitarea donatorului, identitatea sa poate rămâne confidențială, în situația în care donația se situează în limita sumei anuale de 10 salarii de bază minime brute pe

țară. Suma totală primită de un partid politic ca donații confidențiale nu poate depăși 15 % din subvenția maximă acordată de la bugetul de stat unui partid politic în anul respectiv.

(7) Toate donațiile vor fi evidențiate corespunzător în documentele contabile, cu menționarea datei când au fost făcute și a altor informații care să permită identificarea surselor de finanțare.

(8) Lista persoanelor care au făcut într-un an donații a căror valoare cumulată depășește 10 salarii de bază minime brute pe țară, precum și suma totală a donațiilor confidențiale se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, până la data de 31 martie a anului următor.

(9) Lista donatorilor, precum și evidențele contabile ale partidului trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente: numele sau, după caz, denumirea, domiciliul sau, după caz, sediul, cetățenia sau, după caz, naționalitatea donatorului, numărul și seria actului de identitate și codul numeric personal sau, după caz, codul unic de înregistrare, valoarea donației și data la care a fost efectuată donația.

(10) Sunt interzise donațiile de bunuri materiale sau sume de bani ori prestarea de servicii gratuite făcute cu scopul evident de a obține un avantaj economic sau politic.

Art. 6. – (1) Partidele politice nu pot accepta donații sau servicii prestate cu titlu gratuit de la o autoritate sau instituție publică, de la o regie autonomă, de la o companie națională, societate comercială sau societate bancară cu capital integral sau majoritar de stat; de asemenea, sunt interzise donațiile în bani din partea unui sindicat sau a unei asociații ori fundații.

(2) Donațiile din partea altor state ori a organizațiilor din străinătate, precum și din partea persoanelor fizice străine, sunt interzise. Fac excepție de la prevederile acestui alineat donațiile constând în bunuri materiale necesare activității politice, dar care nu sunt materiale de propagandă electorală, primite de la organizații politice internaționale la care partidul politic respectiv este afiliat sau de la partide politice ori formațiuni politice aflate în relații de colaborare politică. Aceste donații se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, până la data de 31 martie a anului următor.

(3) Donațiile prevăzute la alin. (2) sunt scutite de plata taxelor vamale.

Secțiunea a 3-a

Alte surse de venituri

Art. 7. – Partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților comerciale. Fac excepție:

- a) editarea, realizarea și difuzarea publicațiilor ori a altor materiale de propagandă și cultură politică proprii;
- b) organizarea de întruniri și seminarii cu tematică politică, economică sau socială;
- c) acțiunile culturale, sportive și distractive;
- d) serviciile interne;
- e) închirierea spațiilor proprii pentru conferințe și acțiuni social-culturale;
- f) dobânzile bancare;
- g) înstrăinarea bunurilor din patrimoniu, dar numai după cel puțin 5 ani de la primire.

Art. 8. – Dacă un partid este asociat, conform legii, cu o formațiune nepolitică, aportul financiar al acesteia din urmă la forma respectivă de asociere, a cărei membră este, nu poate depăși într-un an valoarea a 500 de salarii minime brute pe economie.

Capitolul III

Finanțarea publică (guvernamentală)

Secțiunea 1

Subvenții de la bugetul de stat

Art. 9. – (1) Partidele politice primesc anual subvenții de la bugetul de stat, în condițiile legii. Subvenția se varsă lunar în contul fiecărui partid politic prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

(2) Suma alocată anual partidelor politice nu poate fi mai mare de 0,04% din veniturile bugetului de stat.

(3) Partidele politice care la începutul legislaturii au reprezentanți în grupuri parlamentare, cel puțin într-o Cameră, primesc o subvenție de bază. Totalul subvențiilor de bază reprezintă o treime din subvențiile bugetare alocate partidelor politice.

(4) Partidele politice reprezentate în Parlament primesc și o subvenție proporțională cu numărul de mandate obținute. Suma cuvenită

pentru un mandat se stabilește prin împărțirea restului de două treimi din subvențiile de la bugetul de stat pentru partide politice la numărul total al parlamentarilor.

(5) Subvenția totală acordată de la bugetul de stat unui partid politic după aceste operațiuni nu poate depăși de 5 ori subvenția de bază.

(6) Partidele politice care nu au mandate parlamentare, dar au obținut cu cel mult 1% sub pragul electoral, primesc subvenții egale, care se stabilesc prin împărțirea sumei neutilizate, potrivit dispozițiilor alin. (5), la numărul partidelor politice respective. Suma totală acordată partidelor politice neparlamentare nu poate fi mai mare decât o subvenție de bază.

(7) Sumele neutilizate după redistribuire, potrivit prevederilor alin. (6), se împart partidelor politice parlamentare proporțional cu numărul mandatelor.

(8) Sumele neutilizate la sfârșitul anului financiar se reportează în anul următor.

Art. 10. – (1) Veniturile provenite de la subvențiile bugetare pot avea următoarele destinații:

- a) cheltuieli materiale pentru întreținerea și funcționarea sediilor;
- b) cheltuieli de personal;
- c) cheltuieli pentru presă și propagandă;
- d) cheltuieli privind organizarea de activități cu caracter politic;
- e) cheltuieli de deplasare în țară și străinătate;
- f) cheltuieli pentru telecomunicații;
- g) cheltuieli cu delegațiile din străinătate;
- h) investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidelor respective;
- i) cheltuieli pentru campania electorală.

(2) Eficiența și oportunitatea acestor cheltuieli urmează să fie decise de organele de conducere ale partidelor politice potrivit statutului lor.

Art. 11. – (1) Autoritățile locale asigură cu prioritate spații pentru sediile centrale și locale ale partidelor politice la cererea motivată a acestora.

(2) Închirierea de către autoritățile locale a spațiilor destinate sediilor partidelor politice urmează regimul juridic prevăzut pentru închirierea spațiilor destinate pentru locuit.

(3) Partidele politice sunt scutite de plata impozitelor pe clădiri pentru sediile deținute în proprietate, cu excepția celor cumpărate la valoarea de inventar.

(4) Partidele politice care își încetează activitatea ca urmare a autodizolvării, a dizolvării pronunțate prin hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, ori prin alt mod prevăzut de lege, sunt obligate să predea autorităților publice locale, în termen de 60 de zile, spațiile pe care le-au deținut cu contract de închiriere încheiat cu acestea. Spațiile deținute în proprietate vor fi transmise, în condițiile legii.

(5) Tribunalul București va comunica prefectilor în termen de 60 de zile încetarea activității partidului politic, în vederea preluării sediilor închiriate de către autoritățile publice locale, prin executorii judecătorești.

Art. 12. – Plata tuturor cheltuielilor legate de telecomunicații, energie electrică și termică, gaze, apă, canal, etc. ale unui partid cade în sarcina exclusivă a acestuia și se face la tariful spațiilor destinate pentru locuit.

Capitolul IV

Finanțarea în timpul campaniilor electorale

Secțiunea 1

Subvenția de la bugetul de stat pentru campania electorală

Art. 13. – (1) Prin lege specială, toate partidele care participă la campania electorală pot primi o subvenție de la bugetul de stat. Categoriile de cheltuieli pentru campania electorală, care pot fi finanțate din această subvenție, se stabilesc prin legea de acordare a acestei subvenții.

(2) Partidele care nu au obținut pragul electoral pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului ori, la alegerile locale, nu au obținut pragul electoral, vor restitui subvenția primită în condițiile alin. (1) în termen de 2 luni de la data publicării rezultatelor finale ale alegerilor în Monitorul Oficial al României.

(3) În situația partidelor care se prezintă în alegeri făcând parte dintr-o alianță politică, subvenția prevăzută la alin. (1) se acordă alianței.

Secțiunea a 2-a

Contribuțiile pentru campania electorală

Art. 14. – Contribuțiile primite după deschiderea campaniei electorale de la persoanele fizice sau juridice din țară, cu excepția subvențiilor prevăzute la art. 13, pot fi folosite pentru campania electorală a unui partid numai dacă, în prealabil, sunt declarate Curții de Conturi de către mandatarul financiar.

Art. 15. – Este interzisă finanțarea campaniei electorale, în mod direct sau indirect, de către persoane fizice sau juridice străine. Sumele astfel primite se confiscă și se fac venit la bugetul statului.

Art. 16. – Se interzice finanțarea în orice mod a campaniei electorale a unui partid, a unei alianțe a acestora sau candidat independent de către o autoritate publică, instituție publică, regie autonomă, companie națională, societate comercială sau societate bancară cu capital integral sau majoritar de stat sau de către un sindicat ori o asociație sau fundație. Sumele astfel primite se confiscă și se fac venit la bugetul statului.

Secțiunea a 3-a

Mandatarul financiar

Art. 17. – (1) Primirea pentru campania electorală a subvențiilor de la bugetul de stat, a donațiilor sau legatelor de la persoane fizice sau persoane juridice se face numai printr-un mandatar financiar, desemnat în acest scop de către conducerea partidului.

(2) Mandatarul financiar este obligat să țină evidența contabilă a operațiunilor financiare pentru fiecare circumscripție, în cazul alegerilor pentru Camera Deputaților și, respectiv, pentru Senat, precum și pentru fiecare județ și, respectiv, pentru fiecare candidat la funcția de primar, în cazul alegerilor locale.

(3) Mandatarul financiar răspunde solidar cu partidul ce l-a desemnat de legalitatea operațiunilor financiare efectuate în perioada campaniei electorale și de respectarea prevederilor art. 14-16.

(4) Mandatarul financiar poate fi o persoană fizică sau o persoană juridică.

(5) Un partid poate avea mai mulți mandatarii financiari, la nivel central, pentru filiale sau pentru candidați; în acest caz se vor delimita împuternicirile acestora și se va desemna un mandatar financiar coordonator.

(6) Mai multe partide nu pot folosi serviciile aceluiași mandatar.

(7) Calitatea de mandatar financiar se dobândește numai după înregistrarea sa oficială la Curtea de Conturi și aducerea la cunoștință publică prin presă.

Art. 18. – Prevederile art. 16 și 17 se aplică în mod corespunzător și candidaților independenți.

Art. 19. – Cheltuielile legate de organizarea și desfășurarea operațiunilor electorale se suportă de la bugetul de stat ori, după caz, de la bugetele locale sau județene, potrivit dispozițiilor legilor electorale.

Art. 20. – (1) Accesul la serviciile publice de radio și de televiziune în cadrul campaniei electorale, precum și la locurile speciale de afișaj electoral este garantat și se asigură potrivit dispozițiilor legilor electorale.

(2) Partidele și alianțele politice, precum și candidații independenți sunt obligați să imprime pe toate afișele și materialele de propagandă electorală denumirea partidului sau alianței care le-a editat, denumirea agentului economic care le-a tipărit și să declare Curții de Conturi, prin mandatar financiar, numărul de afișe electorale tipărite.

Secțiunea a 4-a **Limitele maxime ale cheltuielilor**

Art. 21. – (1) Limita maximă a cheltuielilor care pot fi efectuate de către un partid politic, în fiecare campanie electorală, se calculează prin însumarea valorilor maxime permise pentru fiecare candidat propus pentru alegeri.

(2) Valorile maxime permise pentru fiecare candidat sunt stabilite după cum urmează:

a) 150 de salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat la funcția de deputat sau senator;

b) 20 de salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat la funcția de consilier județean sau consilier local în Consiliul General al Municipiului București;

c) 15 salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat la funcția de consilier local în consiliile municipiilor reședință de județ și în consiliile sectoarelor municipiului București;

d) 10 salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat la funcția de consilier local în consiliile municipiilor și orașelor;

e) 2 salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat la funcția de consilier local în consiliile comunale;

f) 10.000 de salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat la funcția de primar general al municipiului București;

g) 2.000 de salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat la funcția de primar al unui municipiu reședință de județ;

h) 500 de salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat la funcția de primar al unui sector al municipiului București ori al unui municipiu sau oraș;

i) 20 de salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat la funcția de primar al unei comune.

(3) Limitele maxime ale cheltuielilor prevăzute la alin. (2) se aplică și candidaților independenți.

(4) La validare, conducerea partidului, a organizației județene, sau, după caz, candidatul independent va depune o declarație privind respectarea plafoanelor prevăzute la alin. (2). Sumele ce depășesc plafoanele prevăzute la alin. (2) se fac venit la bugetul de stat.

Art. 22. – (1) Limita maximă a cheltuielilor care pot fi efectuate de un partid, alianță politică sau candidat independent în campania electorală pentru alegerea Președintelui României este de 25.000 de salarii de bază minime brute pe țară.

(2) Prevederile art. 13-20, 21 alin. (4), 25, 27 și 31 se aplică în mod corespunzător.

(3) În cazul în care alegerile pentru Președintele României au loc în același timp cu alegerile pentru Camera Deputaților și Senat, partidele care propun un candidat la președinție vor desemna un mandatar special pentru campania electorală a candidatului în cauză.

(4) Partidele care nu au obținut cel puțin 10% din voturile valabil exprimate pe întreaga țară pentru candidatul pe care l-au propus, precum și candidații independenți care se găsesc în aceeași situație, vor restitui subvenția de la buget în termen de 2 luni de la încheierea campaniei electorale.

Art. 23. – Atunci când un candidat este propus pentru mai multe funcții, într-o campanie electorală, limita maximă a cheltuielilor ce pot fi efectuate se stabilește la valoarea cea mai mare, potrivit art. 21 sau art. 22, după caz.

Capitolul V

Controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale

Art. 24. – (1) Curtea de Conturi este singura autoritate publică abilitată să controleze respectarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice.

(2) Anual Curtea de Conturi va verifica pentru fiecare partid respectarea prevederilor legale privind constituirea și cheltuirea fondurilor acestora.

(3) Curtea de Conturi va păstra un registru al partidelor politice, al alianțelor politice și al candidaților independenți, în care vor fi trecute toate datele referitoare la activitatea financiară a acestora care trebuie declarate Curții de Conturi, potrivit prezentei legi.

Art. 25. – (1) În termen de 15 zile de la publicarea rezultatului alegerilor, mandatarul financiar este obligat să depună la Curtea de Conturi un raport detaliat al veniturilor și cheltuielilor electorale pentru fiecare partid sau candidat independent. Raportul se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

(2) Validarea mandatelor candidaților declarați aleși este condiționată de depunerea în termen a raportului financiar prevăzut la alin. (1).

Art. 26. – (1) Pentru verificarea legalității încasărilor și a plăților efectuate în campania electorală, Curtea de Conturi poate solicita orice declarații și documentele suplimentare pe care le consideră necesare.

(2) În termen de 30 de zile de la primirea raportului sau, după caz, a documentelor suplimentare solicitate, Curtea de Conturi se va pronunța asupra corectitudinii evidențelor contabile electorale și a legalității plăților făcute. Dacă se apreciază că există anumite neregularități sau încălcări ale restricțiilor legale privind veniturile și cheltuielile electorale, Curtea de Conturi poate dispune restituirea, în tot sau în parte, a subvenției de la buget primită de partidul sau candidatul independent în cauză.

(3) Decizia Curții de Conturi poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție, în condițiile legii.

Capitolul VI

Sanctiuni

Art. 27. – (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 30.000.000 lei la 300.000.000 lei următoarele fapte:

a) nepublicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, a donațiilor primite, potrivit art. 5 alin. 8, precum și a donațiilor primite potrivit art. 6 alin. 2, teza a II-a, până la data de 31 martie a anului următor;

b) primirea de subvenții pentru campania electorală altfel decât printr-un mandatar financiar sau încălcarea de către acesta a obligațiilor ce-i revin potrivit prevederilor prezentei legi;

c) acceptarea de cotizații sau donații cu încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3), art. 5 sau art. 6;

d) acceptarea sau efectuarea de donații sau de servicii gratuite făcute cu scopul evident de a obține un avantaj economic sau politic;

e) neînregistrarea sumelor sau a bunurilor intrate cu orice titlu în patrimoniul partidului;

f) nedepunerea în termen a raportului financiar electoral și a documentelor justificative la Curtea de Conturi;

g) tipărirea sau distribuirea de publicații, afișe electorale sau alte materiale de propagandă, cu încălcarea dispozițiilor art. 20 alin. (2) din prezenta lege;

h) subvenționarea campaniei electorale, în mod direct sau indirect, de către persoane fizice sau juridice din străinătate;

i) subvenționarea în orice mod a campaniei electorale de către o autoritate publică, instituție publică, regie autonomă, companie națională sau societate cu capital majoritar sau integral de stat;

j) nerestituirea subvenției de la bugetul de stat în situația și în termenul prevăzute la art. 13 alin. (2);

k) nedeclararea sumelor, bunurilor sau serviciilor primite de partid, potrivit art. 14;

l) obținerea de sprijin material pentru activitatea partidului prin alte modalități decât cele prevăzute de prezenta lege.

(2) Sancțiunile se pot aplica, după caz, fie mandatarului financiar, fie partidului politic, fie donatorului care a încălcat prevederile legale mai sus menționate.

Art. 28. – (1) În situațiile prevăzute la art. 27 alin. (1) lit. b), c), d), e), h), i), k) și l) sumele de bani sau bunurile care au constituit obiectul contravenției se vor face venit la bugetul de stat, pe baza hotărârii Colegiului jurisdicțional al Curții de Conturi.

(2) În același mod se vor face venit la bugetul de stat donațiile acceptate de un partid în curs de dizolvare sau de un partid care acționează în baza statutului modificat, deși modificările nu au fost comunicate Tribunalului București, conform prevederilor legale, sau instanța a respins cererea de încuviințare a modificării statutului.

Art. 29. – Constituie de asemenea contravenție nerespectarea limitelor legale ale cheltuielilor electorale prevăzute la art. 22 din prezenta lege și se sancționează cu amendă, care nu poate fi mai mică decât jumătatea sumei excedentare și mai mare decât triplul acesteia.

Art. 30. – Contravențiile prevăzute la art. 27 și 29 se constată și sancțiunile se aplică de controlorii Curții de Conturi.

Art. 31. – (1) În cazul în care, prin hotărâre judecătorească definitivă, unul sau mai mulți candidați declarați aleși ai unui partid a fost condamnat pentru o infracțiune în legătură cu finanțarea partidului sau, după caz, a campaniei electorale, aceștia devin incompatibili, pe o durată determinată, prin hotărârea Parlamentului sau, după caz, a consiliului județean sau local. Locurile de deputați, senatori ori consilieri devenite vacante vor fi ocupate de supleanții de pe lista partidului respectiv.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și candidaților independenți, locul devenit vacant în acest caz urmând a fi ocupat de supleantul de pe

lista partidului ori alianței electorale care a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate.

Art. 32. – Prin regulamentele Camerelor Parlamentului, precum și prin regulamentele consiliilor județene și locale se va reglementa procedura de aplicare a măsurilor prevăzute la art. 31.

Capitolul VII

Dispoziții finale

Art. 33. – Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător și organizațiilor cetățenilor aparținând unei minorități naționale.

Art. 34. – Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

- Capitolul VI “Finanțele partidelor politice”, respectiv art. 32-45 din Legea nr. 27/1996 a partidelor politice, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 45 și art. 72 lit. m) din Legea nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 28 alin. (2) și (3) din Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările ulterioare;

- art. 56 și art. 85 lit. m) din Legea nr. 70/1991 privind alegerile locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte prevederi contrare prezentei legi.

Art. 35. – Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Camera Deputaților în ședința din 23 septembrie 2002, cu respectarea prevederilor articolului 74 alineatul (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Viorel Hrebenciuc

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Viorel Hrebenciuc', written over the printed name.